

**16 fede
aktiviteter**

BØRNS

RETTIGHEDER

DET DANSKE
SPEJDERKORPS

Formål

Formålet med aktiviteterne om børns rettigheder er at udvide spejdere og lederes viden om og forståelse for Børnekonventionen samt at opfordre dem til at tage et medmenneskeligt ansvar i nærmiljøet og på globalt plan.

Det Danske Spejderkorps' formål er at udvikle børn og unge til vågne, selvstændige mennesker, der er villige til efter bedste evne at påtage sig et medmenneskeligt ansvar national og globalt. Lignende værdier lå til grund, da FN's medlemslande i 1989 vedtog Børnekonventionen. Rettighederne i konventionen er nedskrevet for at sikre, at alle børn får mulighed for at overleve, udvikle sig og opnå deres potentiale.

Kun få børn og langt fra alle voksne i Danmark kender til konventionen og børns rettigheder. Ved at arbejde med Børnekonventionen i spejderarbejdet, får spejderne mulighed for at lære om rettighedskonceptet, og de får kendskab til egne og andres rettigheder. Samtidigt bliver spejderne opmærksomme på, at de indgår i et globalt børnefællesskab, hvilket forbedrer mulighederne for at sikre, at egne og andres rettigheder respekteres.

Dette aktivitetsmateriale er udgivet i forbindelse med Børnekonventionens 25 års jubilæum i november 2014.

Indholdsfortegnelse

4. Forslag til Spejdermøde
6. Zorp – et venligt rumvæsen
7. En rejse til en ny planet
8. Find betydningen af dit navn
9. Retten til leg – byg dit eget legetøj
10. Rettighedsbingo
11. Børns indflydelse på leg
12. Rettighedsskuespil
13. Mim en rettighed
14. Leg om lige muligheder
16. Ashiques historie
18. One Minute video
20. Woop dine rettigheder
22. Spejderværdier og rettigheder
23. Den globale medborger
24. Giv en patruljekammerat rettigheder
26. Holdningsskala om børns rettigheder
28. Mere om børns rettigheder
30. Børnekonventionen – Børns Rettigheder

Udarbejdet i 2014

REDAKTION

Helene Elisabeth Dam
Jørgensen
Kristine Nedergaard
Larsen
Monica Barrera Lyby

FOTO

Mads H. Danquah, Mathias Thomasen, Fredrik Clement, Vilhem Rothe, Anders Dahl Tollestrup, Tine K Andersen, Martin Ziemer, Frederik A. Rom, Wosm og istockphoto.

FORSIDEFOTO

Mads H. Danquah

REFERENCER

UNICEF Danmark

(unicef.dk)

Council of Europe

COMPASS – Manual for Human Rights Education with Young People
<http://eycb.coe.int/compass/>

Retsinformationen

Bekendtgørelsen af FN-konventionen af 20. november 1989 om Barnets Rettigheder – "Børnekonventionen"
<https://www.retsinformation.dk/forms/R0710.aspx?id=60837>

Kære leder

Med aktiviteterne i dette hæfte ønsker vi at gøre børns rettigheder relevante for børn og unge i Det Danske Spejderkorps.

Selvom der er et internationalt aspekt af Børnekonventionen, er det vigtigt, at rettighederne først og fremmest gøres relevante i spejdernes dagligdag. Forsøg derfor at snakke med dine spejdere om rettighedernes relevans for dem og deres kammerater i Danmark, før I perspektiverer til forholdene for børn i andre lande.

Ifølge Børnekonventionens artikel 42 er det statens forpligtelse at gøre konventionens indhold almindelig kendt blandt både børn og voksne. Derfor opfordres du som leder (gerne sammen med andre ledere i din gruppe) til at reflektere over Børnekonventionens indhold og betydning for din rolle som spejderleder. Læs mere om Børnekonventionen og hvorfor det er vigtigt at kende til den på side 30.

Forslag til spejdermøde

1. Intro

Start med at introducere Børnekonventionen for spejderne på en måde, der passer til deres alder og det, de allerede ved om børns rettigheder. Som forberedelse kan du på mødet forinden bruge lidt tid på at spørge spejderne, hvad de ved om børns rettigheder. Giv dem 1 minut til at tænke. Og lad dem derefter fortælle, hvad de kommer til at tænke på, når de hører ordene børns rettigheder og Børnekonventionen.

Du kan gøre introduktionen interaktiv ved at inddrage spejderne i fortællingen om

børns rettigheder. Du kan for eksempel udlevere oversigten over rettigheder til spejderne og give dem 2 minutter til at vælge en rettighed, de synes er spændende. Brug spejdernes eksempler til at give en fornemmelse af, hvad en rettighed er og kan.

2. Aktivitet

Vælg en aktivitet fra aktivitetsdatabasen (søg på "rettigheder" eller find en på de næste sider). Afhold aktiviteten med spejderne. Vær særligt opmærksom på de refleksionsspørgsmål, der knytter sig til aktiviteten (og find

gerne selv på flere). Brug refleksionsspørgsmålene til spejderne aktivt i forbindelse med aktiviteten og brug leder-spørgsmålene til selv at reflektere (evt. sammen med de andre ledere i grenen) før og efter mødet.

3. Leg

I kan enten bruge en af de aktiviteter, som fokuserer på børns rettigheder (f.eks. retten leg eller leg om lige muligheder) eller lege en leg, I selv vælger. Under alle omstændigheder giver det god mening at indlede legen ved at fortælle spejderne om Børnekonventionens artikel

31, som handler om barnets ret til hvile, fritid, leg og deltagelse i kulturelle og kreative aktiviteter.

4. Aktivitet (fortsat)

Fortsæt aktiviteten fra tidligere eller start en ny aktivitet.

5. Refleksion og afslutning

Inden spejdermødet afsluttes, er det en god ide at bruge noget tid (ca. 10 minutter) på at reflektere over dagens møde. Brug evt. spørgsmålene fra aktiviteterne eller find inspiration nedenfor.

• Har spejderne lært noget, de

ikke vidste før?

- Hvilken artikel/rettighed gjorde størst indtryk på spejderne? Og hvorfor?
- Hvilken rettighed er mest relevant til spejder?
- Har nogen oplevet, at en rettighed er blevet brudt for dem eller nogen, de kender?

I kan afslutte mødet ved at uddele Børns-rettigheder-badges til spejderne som symbol på det, de har lært og som en påmindelse til dem selv og deres omverden om, at børns rettigheder er vigtige, og noget alle børn har.

Badges fås ved henvendelse til info@dds.dk så længe lager haves.

Alder

Mikro, Mini

Varighed

30-50 minutter

Materialer

F.eks. en tom skraldespand, der kan vendes om og dekorerer med øjne og hår.

En rygsæk
Forskellige ting, der kan symbolisere, hvad spejderne mener er nødvendige for et godt børneliv (spejderne kan selv finde ting fra hytten og naturen)

Papir og farveblyanter/tusser

Spørgsmål til lederen

Er du/i enige med spejderne i, hvad der er nødvendigt for et godt børneliv? Hvad ville du have valgt anderledes? Hvorfor tror du spejderne vælger, som de gør?

Spørgsmål til spejderen

Er det gode børneliv for dig, det samme som for din bedste ven? Er det det samme som for børn i andre dele af verden?

Zorp – et venligt rumvæsen

Spejderne fortæller et rum-væsen om det gode børneliv.

Lad spejderne bygge et rumvæsen af de medbragte materialer.

Introducer Zorp som et venligt rumvæsen, der er på besøg fra en anden planet, fordi den gerne vil lære noget om, hvordan det er at være barn i Danmark.

Spejderne skal nu forklare Zorp, hvilke ting der er nødvendige for et godt og sundt børneliv. Skriv spejdernes ideer ned.

Sammen kan spejdere og

ledere opdele spejdernes idéer i livsnødvendige ting (rettigheder) og ting, der er gode, men ikke livsnødvendige (behov). Snak om forskellen mellem de to grupper af ting.

For, at Zorp bedre kan forklare det hele til sine venner hjemme på rumplanet, er spejderne nødt til at fylde Zorps medbragte rygsæk med ting og tegninger, der repræsenterer alt det, der er nødvendigt for et godt børneliv. Lad spejderne finde ting i hytten og/eller tegne.

En rejse til en ny planet

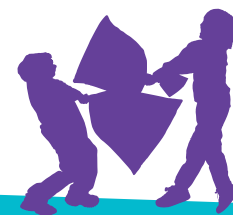
Spejderne skal blive enige om regler for livet på en ny planet.

Fortæl spejderne, at menneskene har ødelagt jorden, og de nu er nødt til at forlade den. Spejderne skal sammen med 1.000 børn og unge fra hele verden rejse til en ny planet kaldet Nulik.

Først skal spejderne bygge et rumskib til rejsen. Størrelse

og materiale kan varieres efter forhold.

For at undgå at den nye planet ødelægges, skal børn og unge på rumskibet blive enige om 10 regler, som skal gælde på planeten Nulik. Lad spejderne gøre øvelsen og finde frem til de 10 regler, de vil foreslå skal gælde på Nulik. Lad dem præsentere reglerne og forklare deres valg for hinanden.

Alder

Mikro, Mini, Junior

Varighed

40-60 minutter

Materialer

Materiale til at bygge et rumskib (f.eks. legoklodser, modellervoks, rafter, mini-pioner)

Papir og skriveværktøj til at nedskrive de nye regler

Spørgsmål til lederen

Ville du vælge de samme regler som spejderne? Hvad ville du vælge anderledes? Hvorfor tror du, spejderne valgte, som de gjorde?

Spørgsmål til spejderen

Hvorfor valgte du, som du gjorde? Tror du, at børn fra andre dele af verden ville vælge de samme 10 regler?

Alder

Mikro, Mini, Junior

Varighed

30-40 minutter

Materialer

Bogen "Hvad skal barnet hedde" eller computer med adgang til internet.

Spørgsmål til lederen

En måde at umenneskeliggøre en person er at fratage personen sit navn og give det et nummer i stedet. Hvilke situationer kan du komme i tanke om, hvor dette er sket?

Spørgsmål til spejderen

Hvad betyder det, at ens spejderleder kan ens navn?
Hvad er et kælenavn? Hvem må kalde dig for dit kælenavn, og hvem må ikke?
Hvad er et øgenavn? Er du nogensinde blevet kaldt et øgenavn? Hvordan føltes det?
At kalde en person et øgenavn er mobning, hvordan bryder mobning børnekonventionen?

Aktiviteten knytter sig til Børnekonventionens

ARTIKEL 7: Du har ret til et navn og nationalitet fra du bliver født. Du har ret til at kende og blive passet af dine forældre.

Find

betydningen af dit navn

At have et navn er et bevis på at høre til.

Hvad betyder dit navn?

At et barn har ret til et navn er noget, vi ofte tager for givet. Et navn giver et tilhørsforhold. Efternavnet viser, at man kommer fra en bestemt familie. Nogle børn er opkaldt efter slægtninge.

Hvad betyder de forskellige spejders navne? Lad spejderne tegne eller skrive betydningen af deres navn. Se evt. i bogen "Hvad skal barnet hedde" eller på internettet for at finde betydningen af spejdernes navne.

Retten til leg – bygg dit eget legetøj

Alder

Mikro, Mini, Junior

Varighed

1 time

Materialer

Diverse genbrugsmaterialer, fx gamle mælkekartoner, tændstikæsker, perler, krus, tape, snor.

Spørgsmål til lederen

Kunne spejderne selv finde på noget legetøj at lave ud af materialerne eller havde de behov for vejledning?

Spørgsmål til spejderen

Ville I kunne undvære noget af jeres legetøj derhjemme? Hvad vil I have sværest ved at undvære? Hvorfor?

Børn har ret til fritid og til at lege. Lav dit eget legetøj.

I mange lande har forældre ikke råd til at købe legetøj til deres børn på samme måde, som de gør i Danmark. Børnene må derfor selv lave deres legetøj.

Lad spejderne selv finde på noget forskelligt legetøj de kan lave af genbrugsmaterialer. Det kan f.eks. være en båd lavet af en mælkekarton, rasleinstrument af krus med perler i, en bil af tændstikæsker og vinpropper. Tag evt. nogle forslag med til inspiration.

Aktiviteten knytter sig til Børnekonventionens artikel

31: Du har ret til hvile, fritid og leg og deltagelse i kulturelle og kreative aktiviteter.

Rettighedsbingo

Alder

Mikro, Mini, Junior, Trop

Varighed

30-45 minutter

Materialer

Rettighedsbingo-plader
Rettighedskort
Små bingo-brikker
Præmier
Oversigt over Børnekonventionen (kan downloades fra dds.dk/rettigheder)

Spørgsmål til spejderen

Husker du rettighederne bedre nu end før legen?

Spejderne spiller bingo med børns rettigheder

Giv hver spejder 1-2 rettighedsbingo-plader. Træk rettighedskort op af en skål og læs det højt uden at nævne artiklens nummer. Bed spejderne lægge en brik over feltet på deres bingo-plade, hvis de har rettigheden (artiklens nummer i Børnekonventionen). Når spejderne har en række

eller en fuld plade, råber de "bingo". Som en lille hjælp, kan hver patrulje have et eksemplar af Børnekonventionen liggende foran sig, mens de spiller.

For de mindste kan man eventuelt læse artiklens nummer op også.

Fortsæt så længe der er præmier, eller til alle har en fuld plade.

Børns indflydelse på leg

Først leges en leg, som lederen bestemmer. Dernæst får spejderne selv lov til at bestemme. Til sidste reflekteres over, hvad det betyder at have indflydelse.

Lederen fortæller, at det er tid til at lege en leg. Hun/han bestemmer, hvilken leg der skal leges – gerne en leg, vedkommende ved, ikke er særlig populær blandt spejderne. Også selvom der måske opstår protester eller alternative forslag (find evt. ideer til lege i aktivitetsdatabasen).

Efter 5 minutter stopper lederen legen og fortæller spejderne, at de nu får fem minutter til at beslutte, hvilken leg de vil lege.

De bliver bedt om at være enige/opnå konsensus, så alle kan og vil være med til legen. De skal også selv instruere og sikre, at alle forstår legen og har lige forudsætninger for at deltage og evt. vinde (hvis der er et konkurrenceelement i legen).

Legen leges i 5-10 minutter, og den resterende tid bruges på at drøfte, hvilken forskel det gjorde for deltagerne, at de selv var med til at bestemme legen og opnå enighed om, hvilken leg de skulle lege.

Legen og instruktionerne kan justeres efter alderstrin.

Alder

Mikro, Mini, Junior, Trop

Varighed

20-25 min.

Materialer

Materialer til den/de pågældende lege.

Spørgsmål til lederen

Hvordan kan du som leder motivere spejderne bedst muligt på jeres spejdermøder, så I stadig følger eksempelvis halvårsplanen/læringsmålene i aktiviteterne, men også giver spejderne mulighed for indflydelse?

Spørgsmål til spejderen

Gør det en forskel for jeres engagement, når legen er bestemt af jer selv, frem for jeres leder? Hvorfor/hvorfor ikke?

Aktiviteten knytter sig til Børnekonventionens artikel 31: Du har ret til hvile, fritid og leg og deltagelse i kulturelle og kreative aktiviteter.

Rettighedsskuespil

Spejderne laver skuespil over rettigheder

Vælg tre rettigheder fra konventionen. Lad eventuelt spejderne trække tre rettighedskort fra en pose.

Spejderne får nu til opgave at lave et skuespil, hvor de tre

rettigheder indgår. Fortæl dem, at skuespillet skal foregå i Danmark. Når spejderne er klar, fremføres skuespillet for publikum. Snak efterfølgende om de rettigheder, der var med i skuespillet, og hvad det betød for personerne i skuespillet, at børn har rettigheder.

Alder

Mini, Junior, Trop

Varighed

60-90 minutter

Materialer

Rettighedskort (kan downloades fra dds.dk/rettigheder), Skuespilrekvisitter (udklædning, stole, borde, andre genstande mv.)

Spørgsmål til lederen

Hvad betød det for spejdernes tolkning af rettighederne, at skuespillet skulle foregå i Danmark? Gjorde det danske fokus rettighederne mere eller mindre relevante?

Spørgsmål til spejderen

Ville jeres skuespil have endt anderledes, hvis børn ikke havde rettigheder? Var situationen i jeres skuespil realistisk? Kunne du eller andre børn stå i samme situation?

Mim en rettighed

Spejderne mimer børns rettigheder

Læg rettighedskortene i en skål.

Del spejderne i to hold. En spejder fra hold 1 trækker et kort. Spejderen skal nu mime rettigheden og resten af hold 1 skal gætte, hvilken rettighed det er. Spejderen må ikke tale, men gerne ryste på hovedet eller

nikke. Holdet har 3 minutter til at gætte rettigheden. Gætter de rigtigt, får de 2 point. Spørg spejderne, hvad rettigheden betyder for dem.

Herefter er det det andet holds tur. Legen fortsætter, til der ikke er flere kort i skålen. Det hold med flest point vinder.

Alder

Junior, Trop, Senior

Varighed

30-45 minutter

Materialer

Rettighedskort (kan downloades fra dds.dk/rettigheder), en skål, papir og blyant til pointoptælling.

Spørgsmål til lederen

Overraskede det dig, hvilke ting spejderne lagde vægt på, når de skulle mime rettigheden?

Spørgsmål til spejderen

Hvilke rettigheder var sværest at mime/gætte? Hvorfor?

Leg om lige muligheder

Leg, der starter ulige og efterhånden justeres, så den bliver mere retfærdig – hvis man da kan det?

Spejderne inddeles i to hold, der skal spille fodbold mod hinanden. Det ene hold tildeles en række "funktionsnedsættelser" som bind for øjnene, at man ikke må sparke med højre ben, man skal sidde på en stol, som man må flytte efterhånden, som spillet flytter sig rundt på banen mv.

Efter et stykke tid (5 minutter eller når det bliver tydeligt for de fleste, at spillet måske ikke er helt

retfærdigt for alle parter) stoppes spillet, og spejderne bliver bedt om at reflektere over, om legen er uretfærdig, og i så fald, hvordan det kan være, og hvad man kan gøre ved det, for at det er mere retfærdigt for alle deltagere. Spejderne får lov til at justere på legen, og der leges videre med de nye justeringer.

Efter 5 minutter stoppes legen igen, og spejderne spørges, om det er blevet mere retfærdigt, og om der er opstået andre udfordringer efter justeringerne. Se refleksionsspørgsmål.

Alder

Junior, Trop

Varighed

20-30 min.

Materialer

Fodbold
Mål
Stole (som må komme udenfor)
Tørklæder/stof til at dække øjnene

Spørgsmål til lederen

Hvordan sikrer du, at legen på bedst mulig vis kan danne grundlag for en god refleksion blandt spejderne?
Hvordan vil du sikre, at emnet funktionsnedsættelse og om-tale af og med personer med funktionsnedsættelse sker på

en respektfuld og inkluderende måde i forbindelse med legen og i det daglige spejderliv?

Spørgsmål til spejderen

Hvordan er det at være udstyret med funktionsnedsættelser, man ellers ikke plejer at have?
Hvordan tror du, det er at have en funktionsnedsættelse, når der skal leges en leg eller spilles et spil som eksempelvis fodbold?
Hvad kan man gøre som med-spiller/kammerat, hvis nogen har en funktionsnedsættelse?
Er det ok, at de ikke får lov til at spille med, eller skal alle have lov til at være med i hvilken som helst leg, uanset funktionsevne?
Hvilke artikler i Børnekonventionen er relevante ift. denne leg? (Fx artikel 23, 31, andre?)

Ashiques historie

Diskussionsøvelse om børnearbejde og hvad der kan gøres for at forbedre forhold for børnearbejdere.

Fortæl spejderne, at aktiviteten handler om Ashique, en børnearbejder i Pakistan. Målet er at forsøge at finde mulige måder at ændre Ashiques situation.

Varm op med at fortælle lidt om børnearbejde. Find inspiration her: <http://skole.unicef.dk/artikler/>

fakta-om-boern-og-boernearbejde. Prøv at lave en sammensat historie om en dag i Ashiques liv. Fortsæt i en cirkel, hvor hver person tilføjer en sætning til historien. Start fx med "Ashique vågner tidligt om morgen, fordi..."

Opdel spejderne i små grupper med højst 5 personer pr. gruppe. Alle får en kopi af Ashiques livs kendsgerninger. Giv dem cirka 5 minutter til læsning.

Giv hver gruppe et eksemplar

af skemaet "løsningsforslag". Forklar, at deres opgave er at diskutere løsninger på Ashiques problemer. De skal skrive mulige løsninger ned i de relevante kolonner. De har 30 minutter til at udføre denne opgave og til at udpege én, der skal præsentere for de andre.

Hver gruppe præsenterer deres skema for resten af spejderne, og i fællesskab diskuteres løsningsforslagene.

Om Ashiques liv Personlige data

Navn: Ashique Hashmir
Alder: 11 år
Køn: Dreng
Nationalitet: Pakistansk
Familie: Forældre, 2 bedste-forældre, 1 søster og 3 brødre.
Familie indkomst: ca. 520 kr. /måned

Erhvervs data:

Erhverv: Arbejder i en murstensfabrik.
Arbejdstid: Mellem 12 og 16 timer om dagen (1/2 times pause) – 6 dage om ugen.
Produktion: ca. 600 mursten om dagen.
Løn: 10 kr. for 1000 mursten, men 50% går til tilbagebetaling af

familiens lån.

Ashique begyndte at arbejde da han var 5 år gammel.

Andre Informationer:

Ashiques familie tog for to år siden et lån på ca. 820 kr. På grund af renterne skylder de nu ca. 2100 kr. Ashiques far sendte på et tidspunkt Ashique i skole, men efter tre måneder fjernede fabrikens ejer Ashique fra skolen og bragte ham tilbage til arbejdet på murstensfabrikken. Fabriksejeren straffede også Ashiques far for at have sendt Ashique i skole.

Familiens indtægt er meget lav og er derfor ikke nok til at sende børnene i skole eller til at give dem tilstrækkelig mad og sundhedspleje.

Alder

Junior, Trop, Senior

Varighed

60 min.

Materialer

Diskussionspapirer (kan downloades fra dds.dk/rettigheder/), kuglepenne, tavle eller stort papir til fælles diskussion.

Spørgsmål til lederen

Hvor meget kendte spejderne til eksistensen af børnearbejde før denne aktivitet? Hvor har de fået viden fra?

Spørgsmål til spejderen

Er der børnearbejde i Danmark? Hvilke former for arbejde laver børn, og hvorfor arbejder de? Bør børn kunne bestemme, hvilke former for arbejde de kan lave? Hvad er forskellen på børnearbejde, fritidsjob og de pligter, som danske børn laver derhjemme? Hvilken påvirkning har det, når vi i Danmark køber ting, der er lavet af børn i andre lande? Har vi et ansvar? Hvilken af de tre kolonner – "I dag", "I næste måned" og "I fremtiden" – var det mest vanskelige at udfylde? Hvorfor?

One Minute video

Alder

Trop, Senior

Varighed

1,5 timer – eller mere hvis I har mulighed for det.

Materialer

Kamera til videooptagelse, nødvendige kabler, hukommelseskort og evt. kortlæser, computer med netadgang og båndbredde nok til at vise YouTube-videoer samt til evt. upload.
Program til videoeditering.

Spørgsmål til lederen

Refleksion og deling: I kan gøre filmene tilgængelige på YouTube eller andre online videodelings-

tjenester, hvis I ønsker at dele jeres budskab med andre. Vær opmærksom på, hvem og hvad I har filmet, og om det er ok for alle, at filmen deles online. Tænk over hvilke dilemmaer der kan være forbundet med deling, inden I beslutter jer.

Spørgsmål til spejderen

Hvad er vigtigt for jer som børn og unge i Danmark? Hvad drømmer I om? Hvis I kunne ændre på noget, som kunne gøre tilværelsen bedre for børn og unge i enten Danmark eller et andet sted, hvad skulle det så være? Hvordan ligner eller adskiller jeres perspektiver sig fra dem, I har set i videoerne?

Se YouTube videoer om børns rettigheder og lav jeres egen film.

Tanken bag One Minute Videos er at give børn og unge mulighed for at udtrykke drømme, ideer og perspektiver med hinanden og verden. Fx inspireret af artiklerne i Børnekonventionen.

Først vises et par film, som andre børn og unge har lavet. Se links nedenfor. Der tales om, hvad filmene viser, og patruljerne får mulighed for at diskutere, hvad der er vigtigt for dem, og hvad deres film skal handle om.

Når patruljen har fået en god ide, laver de en drejebog, hvor de kort opstiller de forskellige elementer, filmen skal indeholde. Man kan både tegne og skrive drejebogen, alt efter hvad man foretrækker. Husk at holde det så simpelt som muligt. Så er det lettere at forstå jeres budskab. Og husk at den endelige film kun skal vare et minut.

Inden der filmes, er det godt at øve filmen igennem et par gange.

Når patruljen er klar til det, filmes materialet til filmen. Husk at holde kameraet roligt, tænk over lys, lyd osv.

Når alt materialet er optaget, skal filmen klippes.

Dette kan man gøre på de fleste nyere computere og Macs.

Efter klipning vises videoerne for hinanden. Måske popkorn, frugt, noget koldt at drikke eller andet kan være med til at sætte stemningen til verdenspræmieren på jeres videoer.

Efter visning kan I diskutere indholdet i hinandens videoer, samt om det er en god ide at gøre dem tilgængelige online eller ej.

Aktiviteten kan med fordel de-

les over to møder, hvor man på første møde optager filmen (og evt. klipning) og på andet møde vises filmene og deres indhold diskuteres. Andet møde kan så også indeholde andre aktiviteter, da filmene kun varer et minut hver.

Aktiviteten knytter sig til Børnekonventionens artikel

12: "Du har ret til at udtrykke din mening i sager, der handler om dig, og til at din mening skal høres og respekteres."

Og artikel 13: "Du har ret til at udtrykke dine følelser og tanker, medmindre det krænker andres rettigheder. Du har ret til at søge, modtage og dele information."

OBS

Denne aktivitet kræver, at en leder eller børnene/de unge selv har lidt forstand på videooptagelse og evt. -klipning.

Alternativ

Hvis I ikke har så meget tid, og filmens scener ikke kræver for meget hop i tid og settings, kan I også være ekstra omhyggelige og filme videoen i et stræk, og derved undgå at skulle klippe.

Følg dette link og få inspiration til jeres video: http://www.unicef.org/videoaudio/video_42432.html

Videoer I kan vise til at begynde med: <https://www.youtube.com/user/UNICEFoneminutesjr>

Woop dine rettigheder

Et sjovt løb om børns rettigheder.

Woop app er en app udviklet af Spejderne i Danmark. I denne aktivitet skal funktionen "jagt" benyttes til at lave et løb for spejderne.

Lederen skal sørge for at oprette jagten (sætte posterne ud) til spejderne inden mødet. Se en god guide til, hvordan dette gøres på: <http://www.emu.dk/modul/woop-app-eksempel>

Man kan selv bestemme, hvor langt der skal være mellem

posterne og antallet af poster afhængigt af, hvor lang tid man vil bruge på aktiviteten.

Sørg for, at hver patrulje har to opladte telefoner med WOOP App installeret og internetforbindelse. Patruljen kan bruge den ene mobil til at finde rundt på løbet, mens de kan bruge den anden mobil til at finde information på nettet til at lede efter svarene. Sørg for at fortælle dem, at det er vigtigere at svare rigtigt end at komme hurtigt rundt.

Alder

Junior, Trop, Senior og Leder

Varighed

Ca. 60 min

Materialer

Smartphones
Poster til løb (kan downloades fra dds.dk/rettigheder)

Spørgsmål til lederen

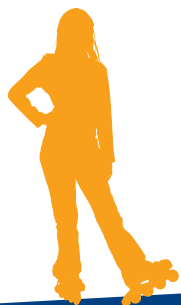
Hvad betød den aktive del af aktiviteten for spejdernes deltagelse ?

Spørgsmål til spejderen

Var der nogen af informationerne om Børnekonventionen og børn i verden, som overraskede dig? Hvorfor?

Spejderværdier og rettigheder

Spejdere og ledere tænker over forskelle og ligheder mellem spejderværdier og rettigheder

Opdel spejdere i grupper på maksimalt fem personer. Giv hver gruppe en bunke spejderværdikort og en bunke rettighedskort. Bed dem diskutere forskelle og ligheder mellem spejderværdierne og børns rettigheder.

Når gruppen når til enighed, skal spejderne visualisere sammenhængen. Lim evt. kortene op på et stort papir og forbind dem med hele og stiplede linjer.

Lad hver gruppe præsentere deres planche og fortælle, hvordan de kom frem til det. Hvornår var de enige, og hvornår var de uenige? Var de i tvivl?

Alder

Trop, Senior, Leder

Varighed

45-60 minutter

Materialer

Spejderværdikort og rettighedskort (kan downloades fra dds.dk/rettigheder)
Spejderværdikort (kan downloades fra dds.dk/rettigheder)
Stort papir
Tusser

Spørgsmål til lederen

Er du enig i sammenhængen? Hvorfor og hvorfor ikke?

Spørgsmål til spejderen

Hvornår var I enige, og hvornår var I uenige? Var I i tvivl om ligheder og forskelle?

Den globale medborger

Spejderne taler om, hvad der er vigtigt for at være en (med)borger i en global verden.

I en global verden er vi nødt til at tage hensyn til hinanden.

Lad hver patrulje skrive alfabetet fra A til Å vertikalt på et stort papir. Herefter skal de finde

på egenskaber, ting og handlinger, der er vigtige for at være en global bevidst borger. Det kan f.eks. være "ansvarlighed (for miljøet)" eller "åbenhed (overfor andre kulturer)".

Når listen er færdig, præsenteres den, og valgene begrundes.

Alder

Trop, Senior

Varighed

20-30 minutter

Materialer

Papir (A3), skriveredskaber

Spørgsmål til lederen

Hvilke ord undrede dig, og hvilke var du enig med spejderne om?

Spørgsmål til spejderen

Hvilke ord kunne du ellers have valgt? Ville listen være den samme, hvis du boede i et andet land?

Giv en patruljekammerat rettigheder

Alder

Junior, Trop, Senior

Varighed

25-35 minutter

Materialer

Rulle med papir
Post-it's
Tusser/farveblyanter

Spørgsmål til lederen

Er du enig med spejderne i deres valg af de 10 mest centrale ting? Hvad ville du selv have valgt?

Spørgsmål til spejderen

Tror du, du ville have valgt anderledes, hvis du skulle vælge for en spejder i andre dele af verden?

Spejderne tegner en fiktiv patruljekammerat og giver hende/ham rettigheder.

Patruljen tegner omridset af en patruljekammerat på et stort stykke papir. Herefter dekorerer tegningen med ansigt, hår, tøj og spejdertørklæde. Giv barnet et navn og en alder. Barnet er patruljens nye medlem.

Lad spejderne brainstorme over de ting, der er nødvendige for, at deres nye patruljekammerat får et godt liv. Det kan både være konkrete ting som mad og mindre konkrete ting som retten til privatliv. Skriv ideerne på post-it's og placér de 20 vigtigste på barnets krop. Saml resten af idéerne i en bunke.

Fortæl spejderne, at barnet desværre ikke kan beholde alle 20 ting, men er nødt til at afgive 5 af dem. Lad spejderne finde de 5 mindst vigtige og saml dem i en bunke ved siden af patruljekammeraten. Bed spejderne om at overveje, hvorfor netop disse fem ting er mindre vigtige end de 15. Bed patruljen om igen at fjerne 5 ting, så der nu kun er 10 ting

tilbage på patruljekammeraten. Bed spejderne om at overveje, hvorfor netop disse fem ting er mindre vigtige end de 10.

Lad patruljerne præsentere deres nye patruljemedlemmer for hinanden. Tal om hvilke ting spejderne sorterede fra, da de skulle udvælge 20 ting, første gang de skulle af med 5 ting, og anden gang de skulle af med 5 ting.

Holdningsskala om børns rettigheder

Sjov og nem diskussionsaktivitet, som får spejderne til at tage stilling til Børnekonventionen.

Tegn en streg på gulvet med kridt eller lav en linje med et stykke snor. I den ene ende lægges et stykke papir, hvorpå der står "fuldstændig enig", mens der i den anden ende lægges et stykke papir, hvor der står "fuldstændig uenig".

Forklar at du vil læse nogle udsagn højt, som spejderne kan være enige eller uenige i. Når du

har læst udsagnet, skal spejderne placere sig på linjen i forhold til hvor enige eller uenige, de er i udsagnet. Tillad spejderne at diskutere, hvad de mener, for at de kan stille sig ved siden af dem, som de er mest enige med.

Spørg ind til, hvorfor spejderne har stillet sig, hvor de har. Spørg fx dem i enderne om deres stærke meninger og dem i midten, hvorfor de har stillet sig der.

Tillad at spejderne skifter position efter diskussionen. Find selv på flere udsagn.

Alder

Junior, Trop, Senior

Varighed

15-30 min.

Materialer

Snor eller kridt
Papir
Blyanter
Udsagn om rettigheder

Spørgsmål til lederen

Var der nogle spørgsmål, som spejderne have svært ved at forholde sig til? Hvorfor?

Spørgsmål til spejderen

Skiftede du på et tidspunkt position efter diskussionen? Hvorfor? Hvorfor ikke?

Var I overraskede over, hvor enige/uenige I var?

Synes I, der er forkerte og rigtige svar på disse spørgsmål, eller er det et udtryk for personlige holdninger?

Tror I, det vil være muligt at opnå fuldstændig enighed om, hvilke rettigheder der er de vigtigste?

Udsagn

- 1) Det er vigtigere at have et tag over hovedet end at få lov til at sige, hvad man mener.
- 2) En regerings vigtigste pligt er at sikre, at alle børn i landet har det godt.
- 3) Rettigheden til leg og fritid er en rettighed, som kun rige lande har råd til.
- 4) Det er ikke regeringens ansvar at sikre, at et barn har adgang til mad, det er forældrenes!
- 5) Fattige lande har et ansvar for at sikre, at alle børn får opfyldt basale rettigheder som mad og tøj, før de bekymrer sig om rettigheder som fritid, foreningsfrihed og religionsfrihed.
- 6) Børnekonventionen er mere vigtig i nogle lande end i andre.
- 7) Det er vigtigere at beskytte børn under 5 år end børn, der snart er voksne.

Mere om børns rettigheder

Kære leder! Fedt du har lyst til at arbejde med børnekonventionen! Her er lidt ekstra viden til den nysgerrige, der gerne vil vide mere om børns rettigheder.

Hvorfor?

I 2014 har Børnekonventionen 25 års jubilæum. Men en Gallup-undersøgelse har vist, at kun 23% af danske børn mellem 12 og 16 år synes, de ved noget om børns rettigheder. Endnu færre, dvs. 11%, siger, de kender FN's Børnekonvention.

Selvom man kan fristes til at tro, at Børnekonventionen mest er til for børn i fattige lande, er det vigtigt, at danske børn og voksne kender til den. Også i Danmark er der børn, der lever i fattigdom, eller som er udsat for svigt og overgreb. Børn, der ved, at de har rettigheder kan bedre råbe op, hvis de oplever overgreb på deres rettigheder. Børn og voksne med kendskab til rettighederne er ligeledes bedre i stand til at reagere, hvis de er vidne til overgreb. Endelig styrker et løbende fokus på børns rettigheder børns selvtillid og trivsel.

Hvordan?

Selvom få danske børn kender til rettighederne, synes de fleste børn, det er spændende. Du kan

finde endnu flere aktiviteter end dem i hæftet her, hvis du søger på "rettigheder" i aktivitetsdatabasen, <http://dds.dk/aktiviteter>, eller besøger UNICEF's hjemmeside for skoler <http://skole.unicef.dk/>.

Når du snakker med spejderne om børns rettigheder, er det vigtigt, at rettighederne først og fremmest gøres relevante for børn i dansk sammenhæng. Start derfor med at tale med spejderne om, hvornår en rettighed er relevant for dem og andre børn i Danmark. Her kan I snakke om forholdet mellem individ og fællesskab: Hvad er godt for mig? Hvad er godt for børnene omkring mig? Hvad kan jeg forvente af dem? Og hvad kan de forvente af mig?

Herefter kan I inddrage et historisk og/eller internationalt perspektiv: I kan snakke om, hvordan det var for børn i Danmark før i tiden, eller om hvordan det er for børn i andre (fattigere) dele af verden. Når I snakker om det globale perspektiv, er det vigtigt at huske, at økonomisk fattigdom ikke er det samme som kulturel fattigdom: Man kan sagtens få masser af kærlighed, omsorg og anerkendelse som barn, selvom der ikke altid er mad nok. Find inspiration til det internationale

perspektiv via Spejderhjælpen: <http://www.spejderhjaelpen.dk/>

Historie

Børnekonventionen, der formelt set hedder FN's konvention om Barnets Rettigheder, blev vedtaget på FN's generalforsamling den 20. November 1989. Siden da er konventionen underskrevet og ratificeret (godkendt) af alle FN's medlemslande på nær Somalia, Sydsudan og USA.

Børnekonventionen er skrevet for at sikre verdens børn nogle helt basale rettigheder, der er nødvendige for deres overlevelse og udvikling. Rettighederne i konventionen kan opdeles i fire overordnede typer:

- Retten til at få dækket de grundlæggende behov
- Retten til leg, fritid og undervisning
- Retten til at blive beskyttet mod udnyttelse, misbrug og diskriminering
- Retten til at have medindflydelse på de forhold, der angår en selv

Danmark underskrev Børnekonventionen i 1990 og ratificerede den i 1991. Dermed har Danmark over for FN forpligtet sig til at leve op til konventionen, men konventionen er formelt set endnu ikke en del af dansk lovgivning.

Børnekonventionen

– Børns Rettigheder

ARTIKEL 1

Alle mennesker under 18 år har disse rettigheder.

ARTIKEL 2

Børnekonventionens rettigheder gælder for alle børn uanset, hvem de er. Rettighederne gælder uanset dit sprog, din religion, din hudfarve, dit køn, din etnicitet eller nationalitet, din kultur, dine værdier, om du har et handicap, om du er rig eller fattig, hvor dine forældre kommer fra og hvad de laver. Intet barn skal behandles uretfærdigt af nogen grund.

ARTIKEL 3

Samfundet skal gøre det, der er bedst for dig. Når der tages beslutninger, skal voksne tænke over, hvordan beslutningerne påvirker børn.

ARTIKEL 4

Staten er ansvarlig for at sikre at dine rettigheder er beskyttet. Staten skal hjælpe din familie med at beskytte dine rettigheder og skabe mulighed for at du kan udvikle dig og opnå dit potentiale.

ARTIKEL 5

Din familie har ansvar for at hjælpe dig med at bruge og beskytte dine rettigheder.

ARTIKEL 6

Du har ret til at leve og udvikle dig.

ARTIKEL 7

Du har ret til et navn og nationalitet fra du bliver født. Du har ret til at kende og blive passet af dine forældre.

ARTIKEL 8

Du har ret til en identitet. Dvs. staten skal anerkende og beskytte dit navn, nationalitet og familierelationer.

ARTIKEL 9

Du har ret til at bo sammen med dine forældre, medmindre det er dårligt for dig. Du har ret til at have kontakt til begge dine forældre, hvis du ikke bor sammen med en eller begge.

ARTIKEL 10

Hvis du bor i et andet land end dine forældre, har du ret til at bo i samme land som dem. Du har ret til kontakt til begge dine forældre, selvom de bor i forskellige lande.

ARTIKEL 11

Du har ret til at være beskyttet mod kidnapning.

ARTIKEL 12

Du har ret til at udtrykke din mening i sager, der handler om dig, og til at din mening skal høres og respekteres.

ARTIKEL 13

Du har ret til at udtrykke dine

følelser og tanker, medmindre det krænker andres rettigheder. Du har ret til at søge, modtage og dele information.

ARTIKEL 14

Du har ret til frit at vælge og praktisere din tro.

ARTIKEL 15

Du har ret til at danne eller tilslutte dig foreninger og deltage i forsamlings, medmindre det krænker andres rettigheder.

ARTIKEL 16

Du har ret til privatliv.

ARTIKEL 17

Du har ret til information fra både nationale og internationale kilder. F.eks. via bøger, aviser, radio og internet.

ARTIKEL 18

Du har ret til at primært at blive opdraget af dine forældre.

ARTIKEL 19

Du har ret til at blive beskyttet mod både fysisk og psykisk mishandling. Du har ret til hjælp og støtte, hvis du er blevet udsat for mishandling.

ARTIKEL 20

Du har ret til særlig beskyttelse, hvis du har mistet dine forældre eller familie. F.eks. en plejefamilie eller adoption.

ARTIKEL 21

Du har ret til kun at blive adopteret, hvis det er det bedste for dig.

ARTIKEL 22

Du har særlig ret til beskyttelse og hjælp, hvis du er flygtet fra dit hjemland.

ARTIKEL 23

Du har ret til den bedst mulige omsorg, uddannelse og hjælp, hvis du har et handicap, så du kan få selvtilid og mulighed for at leve et indholdsrigt og aktivt liv.

ARTIKEL 24

Du har ret til det bedst mulige niveau af sundhed, sundhedsydelse og lægehjælp, rent vand, sund mad, rene og sikre omgivelser og information, der kan hjælpe dig med at forblive sund og rask.

ARTIKEL 25

Hvis du er i pleje eller på anden måde bor væk hjemmefra, har du ret til regelmæssigt at få tjekket at du bor godt.

ARTIKEL 26

Du har ret til hjælp fra din stat, hvis du er fattig eller i nød.

ARTIKEL 27

Du har ret til mad, tøj, sikkerhed og opfyldelse af dine basale behov.

ARTIKEL 28

Du har ret til at gå i skole og få god undervisning.

ARTIKEL 29

Din undervisning skal hjælpe dig med at udvikle din personlighed

og dine evner, samt forberede dig på et aktivt liv som voksen, fremme din respekt for menneskerettighederne og udvikle respekt for miljøet, dine egne og andres kulturelle og nationale værdier.

ARTIKEL 30

Du har ret til at tale dit eget sprog og praktisere din egen kultur og religion.

ARTIKEL 31

Du har ret til hvile, fritid og leg og deltagelse i kulturelle og kreative aktiviteter.

ARTIKEL 32

Du ret til beskyttelse mod arbejde, der er farligt for dit helbred, undervisning og udvikling. Hvis du har et arbejde, har du ret til sikkerhed på arbejdspladsen og en retfærdig løn.

ARTIKEL 33

Du har ret til beskyttelse mod narkotiske midler og mod at blive inddraget i handel med stoffer.

ARTIKEL 34

Du har ret til beskyttelse mod seksuel udnyttelse og mishandling, herunder prostitution og medvirken i pornografi.

ARTIKEL 35

Ingen må kidnappe eller sælge dig.

ARTIKEL 36

Du har ret til beskyttelse mod alle former for udnyttelse.

ARTIKEL 37

Ingen må straffe dig på en ond

og skadelig måde. Hvis du er fængslet har du ret til at blive behandlet ordentligt, ikke at være i fængsel med voksne og at have kontakt med din familie.

ARTIKEL 38

Du har ret til frihed og beskyttelse fra krig. Hvis du er under 15 år kan du ikke blive tvunget i militæret eller til at være del af en krig.

ARTIKEL 39

Du har ret til hjælp, hvis du har lidt under misrøgt, mishandling eller udnyttelse.

ARTIKEL 40

Du har ret til retshjælp og til retfærdig behandling, hvis du er mistænkt for kriminalitet.

ARTIKEL 41

Hvis der er love i dit land, der giver dig bedre beskyttelse end denne konvention, skal de bruges i stedet.

ARTIKEL 42

Du har ret til at kende dine rettigheder. Voksne skal kende disse rettigheder og hjælpe dig med at forstå dem.

ARTIKEL 43-54

Disse artikler forklarer hvordan stater og internationale organisationer sikrer dine og andre børns rettigheder.

Forkortet udgave.
Redaktionens fortolkning.

